

954

INSTRUKCJA MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 17 sierpnia 1956 r.

w sprawie sposobu obliczania oszczędności wynikających ze stosowania pracowniczych wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonaleń technicznych i usprawnień.

Na podstawie § 31 uchwały nr 911 Rady Ministrów z dnia 12 listopada 1955 r. w sprawie zasad wynagradzania twórców pracowniczych wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonaleń technicznych i usprawnień (Monitor Polski Nr 122, poz. 1597) ustala się następujące zasady obliczania oszczędności uzyskanych z tytułu zastosowania projektów racjonalizatorskich w resorcie Ministerstwa Gospodarki Komunalnej:

§ 1. 1. Obliczanie oszczędności wynikających z zastosowania projektów obniżających koszty własne produkcji następuje w trybie przewidzianym w § 26 uchwały nr 911 Rady Ministrów z dnia 12 listopada 1955 r. w sprawie zasad wynagradzania twórców pracowniczych wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonaleń technicznych i usprawnień (Monitor Polski Nr 122, poz. 1597).

2. Jako porównawczy koszt jednostkowy należy przyjmować koszt jednostkowy wynikowy z okresu rocznego poprzedzającego wprowadzenie w życie projektu racjonalizatorskiego.

3. Obliczenia faktycznie uzyskanych oszczędności powinno dokonywać się w zasadzie na podstawie rocznego zestawienia rzeczywiście wykonanej ilości jednostek produkcji, co do której zastosowano dany projekt, mnożonej przez uży-

skaną oszczędność jednostkową, stanowiącą różnicę wyniku z porównania zaplanowanej kalkulacji kosztów przed zastosowaniem projektu (starej normy) — z kalkulacją wynikową kosztów sporządzoną z uwzględnieniem zastosowania projektu (nowej normy).

§ 2. 1. Oszczędności powstałe przez zastosowanie projektów mających wpływ na zmniejszenie norm zużycia materiałów należy obliczać biorąc za podstawę różnicę wartości materiałów przed zastosowaniem i po zastosowaniu projektu.

2. W analogiczny sposób należy obliczać oszczędności, wynikające z wprowadzenia projektów dotyczących zastosowania materiałów zastępczych.

3. W przypadkach, w których projekty nie wpływają na zmniejszenie kosztów, lecz dają korzyści wynikające z zastąpienia materiałów deficytowych innymi materiałami, wynagrodzenie należy obliczać szacunkowo.

4. Przepis § 1 ust. 3 stosuje się analogicznie.

§ 3. 1. Oszczędności powstałe przez zastosowanie projektów ulepszających użytkowane narzędzia albo wprowadzających nowe narzędzia lub urządzenia, które dzięki ich zastosowaniu przyczyniają się do szybszego wykonania robót bądź zmniejszenia nakładu pracy, należy obliczać na podstawie róż-

nicy nakładów przed i po wprowadzeniu projektu do użytkowania.

2. Przepis § 1 ust. 3 stosuje się analogicznie.

§ 4. Oszczędności powstałe przez zastosowanie projektów dotyczących remontu narzędzi, sprzętu budowlanego i transportowego obliczać należy na podstawie różnicy kosztów własnych, poniesionych na wykonanie remontu przed i po zastosowaniu projektu, obliczonej w sposób podany w § 1 ust. 2 i 3.

§ 5. Oszczędności powstałe przy zastosowaniu projektów usprawniających organizację robót oblicza się biorąc za podstawę korzyści wynikające ze skrócenia czasu wykonania i równoczesnego wzmocnienia produkcji bądź korzyści wynikające ze zmniejszenia nakładów po wprowadzeniu projektu.

§ 6. Oszczędności powstałe przez zastosowanie projektów dotyczących całkowitego lub częściowego zastąpienia surowców lub materiałów odpadami należy obliczać uwzględniając różnicę pomiędzy ceną surowców lub materiałów a ceną odpadów. Przy obliczaniu oszczędności należy także uwzględnić różnicę innych kosztów poniesionych w czasie produkcji, np. robocizny.

§ 7. W stosunku do projektów usprawniających transport masy towarowej (przewóz, załadunek, przeładunek i rozładunek) obliczenia oszczędności dokonuje się przez porównanie kosztów związanych z transportem jednej tonny masy towarowej przed i po wprowadzeniu projektów. Otrzymałą różnicę mnoży się przez ilość ton transportowanego towaru w zmienionych warunkach.

§ 8. 1. Jeżeli przyjęły do wykorzystania projekt zmienia normy techniczne i kalkulacyjne, jednostka, w której projekt został przyjęty do wykorzystania, jest obowiązana wprowadzić nowe normy techniczne i kalkulacyjne równocześnie z przystąpieniem do stosowania projektu.

2. W stosunku do twórcy projektu poprzednie normy utrzymuje się przez okres 6 miesięcy licząc od pierwszego dnia zastosowania jego projektu.

3. Normy pracy ustalone dla warunków istniejących przed przyjęciem projektu do wykorzystania przysługują twórcy bez względu na to, czy wykonuje pracę indywidualnie, czy w zespole.

4. W przypadku wykonywania czynności będących przedmiotem projektu racjonalizatorskiego w zespole (brygadzie) pracownicy wchodzący w skład zespołu (brygady) otrzymują wynagrodzenie według normy pracy ustalonej dla nowych warunków, tj. warunków, które powstały po zastosowaniu projektu; uzyskany przez zespół (brygadę) zarobek przy wykonywaniu pracy według nowych norm dzieli się pomiędzy członków zespołu zgodnie z obowiązującymi zasadami. Członek zespołu (brygady) będący twórcą projektu otrzymuje do zarobku uzyskanego z podziału zarobku zespołu (brygady) dodatek procentowy, wynikający z porównania normy pracy ustalonej dla warunków, które powstały po zastosowaniu projektu, z normą pracy ustaloną dla warunków, jakie istniały przed zastosowaniem projektu. Przepis ust. 2 stosuje się analogicznie.

§ 9. 1. Wynagrodzenie za projekty racjonalizatorskie dotyczące polepszenia warunków bezpieczeństwa i higieny pracy lub podnoszące jakość wykonanej roboty oblicza się szacunkowo.

2. Przy ustalaniu szacunkowego wynagrodzenia za projekty dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy należy uwzględnić stopień zabezpieczenia przed nieszczęśliwymi wypadkami, jak również przewidywane zmniejszenie się kosztów i ewentualnych strat, spowodowanych nieszczęśliwymi wypadkami przed i po zastosowaniu projektu.

§ 10. W przypadkach, w których oszczędności nie da się obliczyć w myśl §§ 1 — 8, wynagrodzenie należy ustalać szacunkowo.

§ 11. Przy obliczaniu oszczędności wynikającej ze stosowania pracowniczych wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonaleń technicznych i usprawnień należy przy porównywaniu kosztów przed i po wprowadzeniu projektu racjonalizatorskiego stosować ceny zużywanych materiałów według jednego cennika materiałowego.

§ 12. 1. Obliczenia oszczędności dokonuje się na arkuszach obliczeniowych według wzoru ustalonego w okólniku nr 8 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 28 września 1954 r. w sprawie wprowadzenia ujednoczonych formularzy w zakresie dokumentacji wynalazczości pracowniczej — oddzielnie dla każdego projektu racjonalizatorskiego.

2. Arkusze obliczeniowe podpisuje w przedsiębiorstwie dyrektor przedsiębiorstwa oraz główny księgowy.

§ 13. 1. Oszczędności obliczane są przez komórki kosztów własnych zakładu na zlecenie komórek wynalazczości. W przedsiębiorstwach nie posiadających komórek wynalazczości lub komórek kosztów własnych obliczenia dokonuje pracownik prowadzący te sprawy.

2. Komórki kosztów własnych korzystają przy obliczaniu oszczędności z pomocy działów technicznych i innych, które obowiązane są w każdym przypadku pomocy takiej udzielić.

3. Główni (starsi) księgowi obowiązani są do kontrolowania danych liczbowych obliczonych przez komórkę kosztów własnych.

§ 14. Dla każdego przyjętego i zastosowanego pracowniczego projektu racjonalizatorskiego zakład pracy prowadzi kartę ewidencyjną projektu według wzoru W-2 wprowadzonego okólnikiem nr 8 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 28 września 1954 r. w sprawie wprowadzenia ujednoczonych formularzy w zakresie dokumentacji wynalazczości pracowniczej.

§ 15. Zasady obliczania oszczędności podane w §§ 1 — 11 stosuje się w uzupełnieniu przepisów §§ 21 — 30 uchwały nr 911 Rady Ministrów powołanej w § 1.

§ 16. Traci moc instrukcja Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 27 października 1951 r. w sprawie sposobu obliczania oszczędności wynikających ze stosowania pracowniczych wynalazków, udoskonaleń technicznych i usprawnień (Monitor Polski Nr A-104, poz. 1516).

§ 17. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Minister Gospodarki Komunalnej: w z. *St. Sroka*